

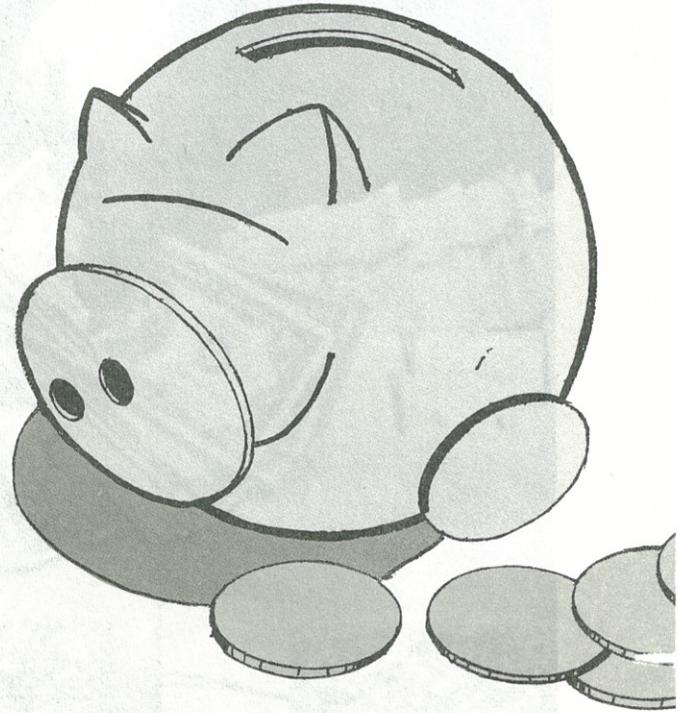
เรื่องน่ารู้

เกี่ยวกับ

“การเงิน”

* ผศ.พรณราย แสงวิเชียร

ปัจจุบัน

“การเงิน” นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจในทุกแขนง และยังเข้าไปมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้นอีกด้วย ดังนั้นหากผู้ประกอบการอาชีพต่างๆ ตลอดจนบุคคลทั่วไป ได้รู้จักและเข้าใจ “การเงิน”

ตลอดถึง “กลไก” ของการเงินบ้างก็น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวันของเขาเหล่านั้นได้ดีขึ้น อย่างไรก็ดีในบทความนี้จะเพียงแต่นำเสนอแนวคิดหลักๆ ในบางเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านหรือจะสามารถทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจ “การเงิน” ได้ดีขึ้น ในเบื้องต้นนี้จะนำเสนอให้ทราบว่า จะสามารถแบ่งสาขาทางการเงินได้อย่างไรขั้นต่อไปก็จะนำเสนอถึงหลักพื้นฐานทางการเงินเพื่อให้ทราบว่าโดยหลักๆ แล้ว แนวคิดเกี่ยวกับการเงินมาจากพื้นฐานในเรื่องใดบ้างและประการสุดท้ายจะเป็นการนำเสนอภาษาทางการเงินว่ามีที่มาและความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาอื่นในลักษณะอย่างไร

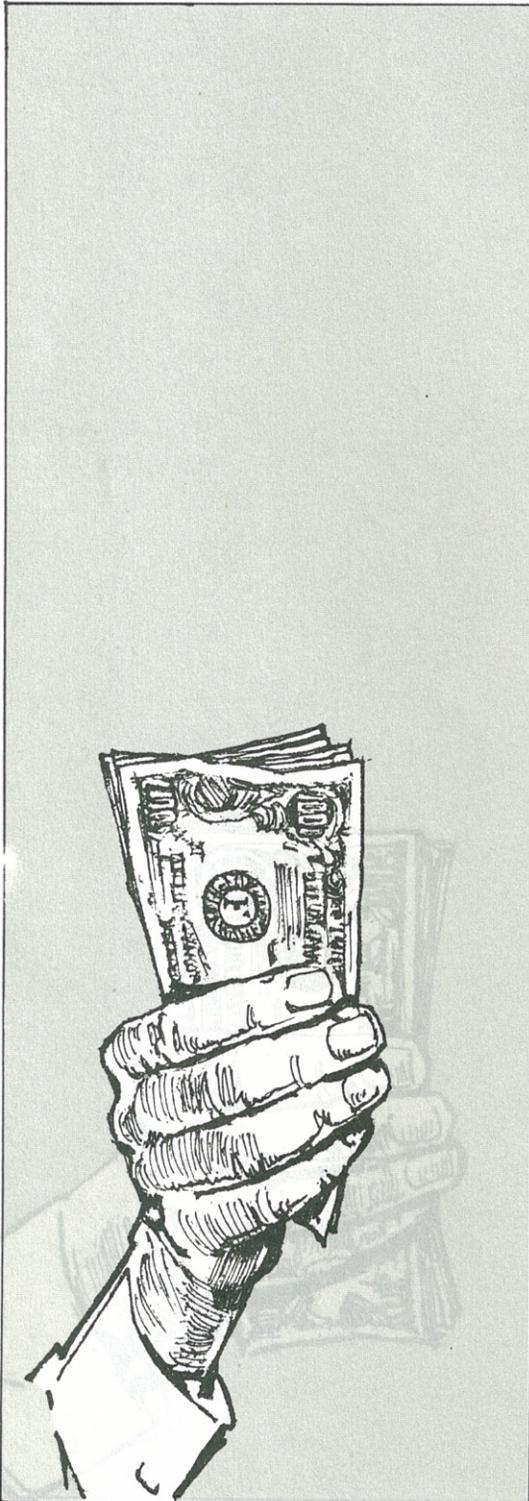
การแบ่งสาขาทางการเงิน

การเงินสามารถแบ่งออกได้เป็นสาขาเฉพาะอย่างหลายสาขาด้วยกัน ซึ่งแต่ละสาขาจะเป็นพื้นฐานสำหรับความรู้ทางด้านการเงินต่อไป สาขาหลักที่เป็นพื้นฐานสำหรับสาขาย่อยอื่นๆ แบ่งออกได้เป็น 3 สาขา คือ

1. การเงินและการธนาคาร (Money and Banking)

โดยชื่อของสาขาแล้วก็จะเกี่ยวข้องกับ “เงิน” (Money) ซึ่งถือเป็นรากฐานของการเงิน และเกี่ยวข้องกับ “สถาบัน” ที่บันดลให้เกิดเงินและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยตรงกับ “เงิน” ซึ่งจะเป็นพื้นฐานทำให้ทราบว่าทำไมและอย่างไร อุปสงค์ของเงินจึงเปลี่ยนแปลงและการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อราคา อัตราดอกเบี้ย ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ของธุรกิจและสถาบันการเงินมีบทบาทอย่างไรต่อระบบเศรษฐกิจ ก่อนตอบคำถามเหล่านี้จำเป็นต้องศึกษาเรื่องของ

* *คณบดีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. : M.B.A. (Finance) Western Michigan University, U.S.A.*

“การเงินและการธนาคาร” อันจะนำไปสู่การเงินแขนงอื่น ๆ ทั้งนี้ เพราะค่าและพฤติกรรมของเงิน มีผลกระทบต่อการตัดสินใจทางการเงินทั้งหมด ดังนั้นในสาขานี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจ เรื่องของอัตราดอกเบี้ยเสียก่อน

2. การเงินธุรกิจ (Business Finance)

การเงินธุรกิจเป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินของธุรกิจ เป็นที่ทราบกันโดยทั่ว ๆ ไปว่าหน้าที่หลักของผู้บริหารการเงินนั้นมีอยู่

3 ประการคือ

- (1) ประเมินความต้องการทางการเงินของธุรกิจ
- (2) จัดหาเงินทุนตามที่ต้องการ
- (3) จัดสรรเงินทุนของธุรกิจให้ได้กำไรและประหยัดที่สุด

หลักการสำคัญในสาขานี้จึงเป็นเรื่องของการตัดสินใจของผู้บริหารการเงินตามภาระหน้าที่หลัก ซึ่งในปัจจุบันนี้หากผู้บริหารการเงินสามารถนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประกอบการตัดสินใจ ได้มากเท่าใดก็จะทำให้การตัดสินใจนั้นรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์และ ถูกต้องแม่นยำ

3. การลงทุน (Investment)

สาขาที่สามของการเงินเป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในสินทรัพย์ โดยการถือสินทรัพย์เพื่อรักษาหรือดำรงเงินทุนส่วนนี้ไว้ ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้ หรือขายคืนในราคาที่สูงกว่า และโดยทั่ว ๆ ไป แล้วสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนได้แก่ หุนทุนและหุ้นกู้ต่าง ๆ แต่เนื่องด้วยในปัจจุบันมีภาวะเงินเฟ้อ การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตนจึงเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เช่น การลงทุนในที่ดิน ทอง เพชร เป็นต้น ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนได้แก่

- (1) การเลือกสรร (จะซื้ออะไร)
- (2) ระยะเวลา (จะซื้อเมื่อไร)
- (3) จะผสมผสานการลงทุนอย่างไร (การจัดกลุ่มสินทรัพย์ลงทุน)

สาขาหลักของการเงินทั้งสามนี้เป็นพื้นฐานสำหรับสาขาอื่นปลีกย่อยได้อีกหลายสาขา เช่น การเงินระหว่างประเทศ การเงินธุรกิจที่ดิน การวิเคราะห์หลักทรัพย์ ตลาดเงินและตลาดทุน สถาบันการเงิน (ไม่ใช่ธนาคาร) โดยที่แต่ละสาขาย่อยเหล่านี้จะเป็นการเน้นเฉพาะด้าน สำหรับนักบริหารมืออาชีพ

หลังจากที่ได้รู้จักสาขาต่าง ๆ ทางการเงินแล้ว ต่อไปจะเสนอให้ทราบถึงหลักพื้นฐานทางการเงิน โดยชี้ให้เห็นว่าโดยหลักการพื้นฐานแล้ว “การเงิน” เกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง ในแต่ละหลักนั้นมีความสำคัญต่อการเงินและการตัดสินใจทางการเงินอย่างไร

หลักพื้นฐานทางการเงิน

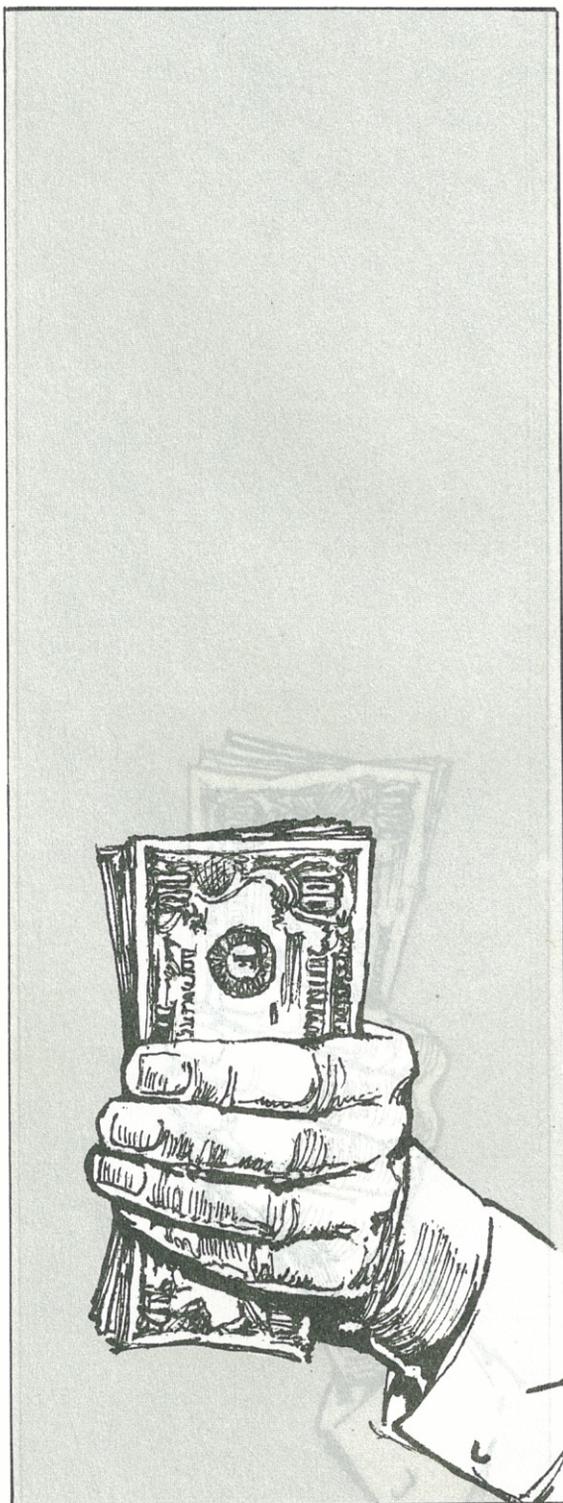
ถึงแม้ว่าจะมีการแบ่งสาขาทางการเงินออกเป็นสาขาหลักและแบ่งย่อยออกไปเฉพาะทางแล้วก็ตาม ทุกสาขาจะมีหลักการพื้นฐานที่สามารถใช้ได้เหมือนกัน โดยขอกกล่าวถึงหลักที่สำคัญ ๆ ได้แก่ เรื่องของ “ดอกเบี้ย” “ค่าของเงินตามเวลา” “การได้อย่าง-เสียอย่าง” ของผู้บริหารการเงินและ “ความเหมาะสม”

หลักในเรื่อง “ดอกเบี้ย” (Interest) หมายถึง การทำความเข้าใจในเรื่องของดอกเบี้ย กลไกของดอกเบี้ย ตลอดจนผลกระทบอันเกิดจากดอกเบี้ย

หลักในเรื่อง “ค่าของเงินตามเวลา” (Time value of money) เป็นเรื่องของราคามิถึงค่าของเงินตามเวลา ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการตัดสินใจทางการเงินไม่ว่าจะเป็นสาขาใดก็ตาม การตัดสินใจทางการเงินจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องค่าของเงินตามเวลา เพื่อให้ทราบถึงมูลค่าที่แท้จริงของเงินในเวลาใดเวลาหนึ่ง ในการประกอบการตัดสินใจ เช่น ในเรื่องของการลงทุนหรือผลตอบแทนที่จะได้รับ

หลักในเรื่อง “การได้อย่าง-เสียอย่าง” ของผู้บริหารการเงิน (Financial manager's dilemma) หมายถึง ในการตัดสินใจใด ๆ ทางการเงิน การที่จะให้ได้มาซึ่งกำไรนั้นมักจะสวนทางกับสภาพคล่อง และหลักนี้ก็จะเป็นความจริงเสมอไม่ว่าการตัดสินใจนั้น ๆ จะเกี่ยวข้องกับการลงทุนในสินทรัพย์ของบริษัท หรือเป็นการลงทุนส่วนบุคคลในหลักทรัพย์ หรือแม้แต่การที่ธนาคารจะตัดสินใจซื้อหลักทรัพย์อะไรในกลุ่มสินทรัพย์ลงทุนของเขาจะสามารถใช้หลักนี้ได้เช่นเดียวกัน

หลักในเรื่อง “ความเหมาะสม” (Suitability) คือ การทำให้เกิดความสมดุลระหว่างสินทรัพย์ หนี้สินและทุน หลักนี้หมายความว่า เงินที่ลงทุนในรูปต่าง ๆ ไม่ควรมีอายุมากกว่าหนี้สินอันเกิดจากการจัดหาทุนนั้น (Never borrow short and lend-or invest-long) ทั้งนี้เพื่อป้องกันปัญหาความยุ่งยากในการกู้ยืมเพิ่มเติมหรือการผิดสัญญาในที่สุด

จะเห็นได้ว่าหลักพื้นฐานทางการเงินจะต้องทำความเข้าใจและให้ความสำคัญในเรื่องของ “ดอกเบี้ย” ค่าของเงินตามเวลา “การได้อย่างเสียอย่าง” ของผู้บริหารการเงินและ “ความเหมาะสม” หลักดังกล่าวจะนำไปสู่ความเข้าใจในเรื่องของการเงิน และการตัดสินใจทางการเงินได้ดียิ่งขึ้น

ภาษาทางการเงิน

ภาษาทางการเงิน หมายถึง ภาษาเฉพาะที่ใช้อยู่ในสาขาการเงินประกอบด้วยถ้อยคำหรือศัพท์เฉพาะทางการเงินที่มีความหมายหรือคำจำกัดความที่เป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยกกันภายในสาขานี้ เช่น “เอกสารการค้า” (Commercial paper) “มูลค่าปัจจุบันสุทธิ” (Net Present Value) หรือ เอกสารให้สิทธิ์ซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) เป็นต้น นอกจากนี้คำเฉพาะหรือศัพท์ทางการเงินแล้ว ภาษาทางการเงินยังขึ้นอยู่กับถ้อยคำ ภาษา ข้อความ ตลอดจนแนวคิดจากศาสตร์อื่นๆ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ บัญชี และคณิตศาสตร์ ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วผู้ที่เข้าใจถึงสิ่งที่อยู่ในสาขาการเงิน ได้ดีจะต้องทำความเข้าใจ กับหลักการของสาขาวิชาทั้งสามเสียก่อน

การเงินกับเศรษฐศาสตร์

หลักการพื้นฐานของการเงินส่วนใหญ่จะขอยืมศัพท์มาจากวิชาเศรษฐศาสตร์ เช่น ในเรื่องของ ราคา ต้นทุน และพฤติกรรมของตลาด เนื้อหาแก่นของการเงิน-อัตราดอกเบี้ย คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของหนี้หรือทุน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง การเงินจะเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนหลายประเภทโดยเฉพาะค่าของทุนซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สำคัญที่สุด ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสนใจพฤติกรรมตลาด การเงินจะให้ความสนใจอย่างต่อเนื่องถึงตลาดและการเคลื่อนไหวของตลาด ในเรื่องของหุ้นกู้ หุ้นทุน และเงินตรา ตลอดจนตลาดแลกเปลี่ยนต่างประเทศ เหล่านี้มีผลต่อการตัดสินใจทางการเงินทั้งสิ้น

การเงินกับบัญชี

การตัดสินใจทางการเงินมักจะเป็นผลเนื่องมาจากการชี้แนวทางของงบดุล งบกำไรขาดทุน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน ทั้งนี้โดยอาศัยอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวัดการดำเนินงานของธุรกิจและใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมได้อีกทางหนึ่ง

ดังนั้นคำนิยามทางบัญชี และอัตราส่วนทางการเงิน ตลอดจน

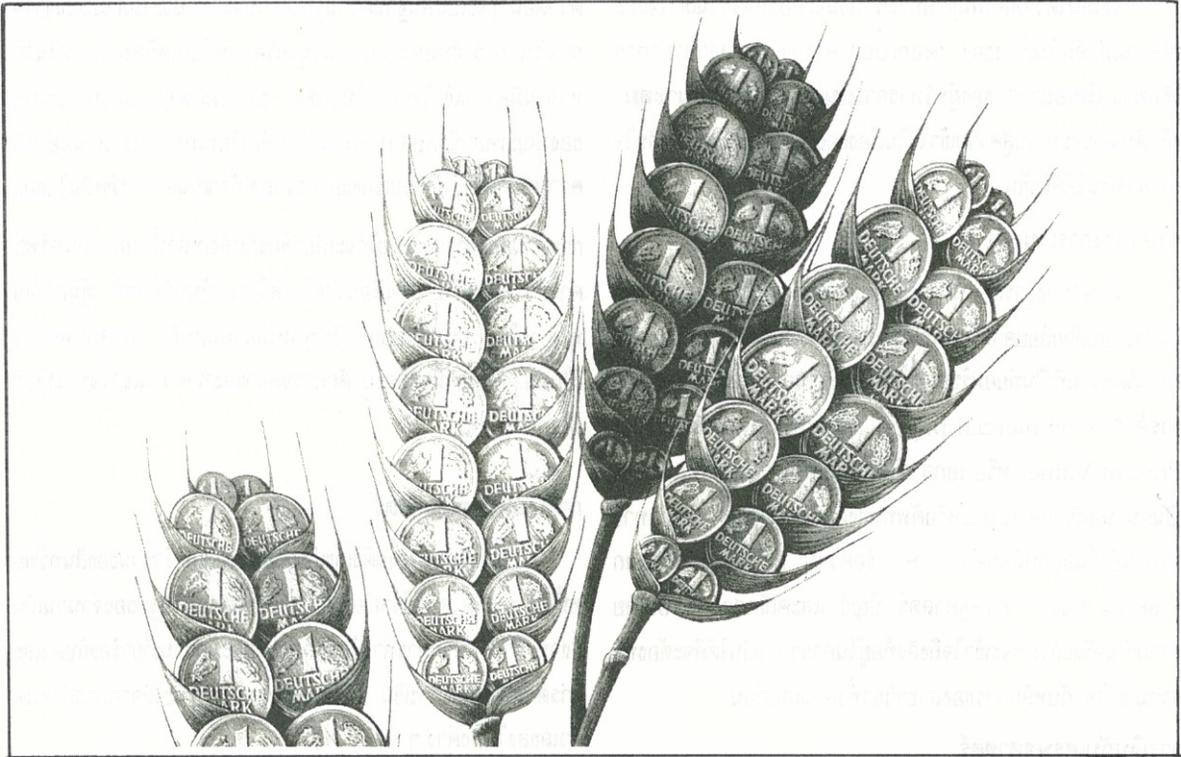
ตัววัดอื่น ๆ จึงเป็นพื้นฐานความรู้ทางการเงิน ท่านจะไม่สามารถเข้าใจการเงิน, การใช้ทฤษฎีทางการเงิน หรือ การใช้เทคนิคทางการเงินได้ หากไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับงบดุล งบกำไรขาดทุน และการบันทึกของบัญชีเหล่านี้โดยสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนอย่างมีความหมายได้ สำหรับเรื่องของการบัญชีที่จำเป็นต่อการตัดสินใจและการคำนวณทางการเงินมักจะเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ เช่น สิทธิประโยชน์ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ค่าเสื่อมราคา หนี้สิน ทุนบุริมสิทธิ์ ทุนสามัญ ทุนภายใน ทุนภายนอก เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ และสภาพคล่อง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะต้องอาศัยการจดจำและทำความเข้าใจทางบัญชีเป็นอย่างมาก

การเงินกับคณิตศาสตร์

การเงินกับจำนวนตัวเลขเกี่ยวข้องกันได้แก่ จำนวนของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายและกำไร ซึ่งแสดงอยู่ในรูปของจำนวนเงิน ซึ่งจะคล้ายกับหลักการทางบัญชี กล่าวคือจะมีความเกี่ยวข้องกับตัวเลขการตัดสินใจทางการเงิน และการวางแผนใด ๆ จะได้จากการกำหนดตัวเลขลงในสิ่งต่าง ๆ

คณิตศาสตร์ที่ใช้ในการคำนวณเพื่อหาคำตอบสำหรับปัญหาทางการเงินอาจจะยุ่งยากซับซ้อนหรืออาจจะเป็นการประยุกต์ใช้อย่างง่าย ๆ โดยอาศัยวิธีการทางคณิตศาสตร์ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการหาคำตอบสำหรับปัญหาทางการเงิน

สิ่งที่น่าสนใจที่สุดในเรื่องของวิธีการทางคณิตศาสตร์คือเรื่องของดอกเบี้ยทบต้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจทางการเงินและจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจาก “เงิน” มีมูลค่าตามเวลา ซึ่งเป็นรากฐานในการนำไปสู่เรื่องของดอกเบี้ย ดังนั้น การลงทุนใด ๆ จะได้รับการพิจารณาต่อเมื่อโครงการนั้นจะให้ผลตอบแทนอย่างน้อยเท่ากับดอกเบี้ยที่จะได้รับหาก นำเงินทุนนั้นออกให้กู้ยืม เรื่องของมูลค่าปัจจุบัน มูลค่าในอนาคตและมูลค่าทางต้นนับเป็นแนวคิดพื้นฐานทางด้านการเงิน และเป็นเสมือนกุญแจสำคัญที่จะช่วยไขปัญหาทางการเงินได้อย่างกว้างขวาง โดยที่หากมีความเข้าใจถึงกลไกแห่งดอกเบี้ยแล้วก็จะสามารถคำนวณราคาหรือค่าของหุ้นกู้การผ่อนชำระหนี้ในแต่ละงวด ตลอดจนสามารถวัดหรือประเมินผลตอบแทนจากการลงทุนของธุรกิจได้จากบทความนี้ผู้เขียนเชื่อว่าท่านผู้อ่านคงจะมีความรู้และมีความ

เข้าใจเกี่ยวกับ “การเงิน” ได้ดียิ่งขึ้น อย่างน้อยที่สุดก็คงได้ความ
กระจ่างขึ้นในเรื่องของสาขาต่างๆ ทางการเงิน หลักพื้นฐานทาง
การเงินซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาด้านการเงินในแต่ละแขนง

อีกทั้งคงจะพอทราบถึงภาษาที่ใช้กันอยู่ทางด้านการเงินว่ามีพื้นฐาน
และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสาขาอื่นๆ อย่างไรบ้าง และหวังว่า
คงจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้บ้างตามสมควร ■□

References

- Keown, Arthur J. and others **Basic Financial Management**. 3rd ed. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, 1985.
Pringle, John J. and Harris, Robert S. **Essentials of Managerial Finance**. Glenview : Scott, 1984.
Roden, Peyton Foster and Christy, George A. **Finance**. 4th ed. New York : Harper & Row, 1986.
Weston, J. Fred and Copeland, Thomas E. **Managerial Finance**. 8th ed. New York : The Dryden Press, 1986.